

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

LJUBLJANA,
18 MAJA 1934

Izlazi svakog peška • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj školi, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

GOD. V
BROJ 21

Slovenska je budućnost!

U današnjim danima pometnije duhovnih i materijalnih dobara upiru svoje poglede mnogi narodi na Slovenstvo i od njega očekuju preporod svojih naroda i čovečanstva. Sokolstvo koje već od svojih prvih početaka instinski radi i žrtvuje svoje snage za slobodu svojih slovenskih naroda, radi istovremeno i u duhu općečovečanskosti, želi i teži za napretkom svih naroda, koji napredak treba da bude u skladu sa svim težnjama i napredanjima ostalih naroda, a u onom duhu, koji nam je svojim delima i uzorima stvorio i dao u amanet naš veliki učitelj dr. Miroslav Tiš. Mi Sokoli svesni smo svoga poslanstva u svojim slovenskim narodima i u čovečanstvu uopće, i želimo da naš rad preokrene granice slovenskih država i da duh Sokolstva prostruji i stranim neslovenskim narodima. Da to postignemo treba mnogo rada, samozataje i istinske ljubavi sviju naš Slovena, a naročito naš Sokola, neimara lepše i srećnije budućnosti Slovenstva i čovečanstva.

Cilj je naš velik, a put dug i trnovit. Nismo prvi, a mislim ni zadnji, koji smo postavili za cilj našeg rada — obnovu čoveka u duhu ljubavi, istine i pravde. Zadaća je Sokolstva da stvaranjem svesnog čoveka stvori ga takvim da on svesno iz svojih unutarnjih pobuda bude dobar, da teži i da se neprestano kreće u cilju čim boljeg stručnog i moralnog usavršavanja. Bilo je od prvog čoveka pa do danas bezbroj duhovnih i svetovnih pokreta, koji su raznim putevima hteli da dođu do svog cilja da približe ljude jedne k drugima, da ih dovedu do jedinstvenosti mišljenja na koji bi način bilo rešeno za uvek pitanje nejednakosti i nepravde na svetu. Verujem, da je duh čovečji u biti dobar, jer duša čovečja nije ništa drugo nego deo općenitosti, deo božanstva, a božanstvo je sama ljubav i dobrota, prema tome sigurno je, da ovaj materijalni zapravo vidljivi naš deo uzrok je grehu, uzrok neslozi i nesreći čovečanstva. Odgojem našeg materijalnog dela t. j. vidljivog tela u cilju približavanja našem duhu, božanstvu, put je kojim dolazimo do savršenstva, do istine. Svi pokretači organizacija s ovim ciljem bili su ljudi, koji su dobrim delom uspeali da usklade želje svog materijalnog bivstva, bivstvu općeg duha. Jedan od takvih ljudi bio je i dr. Miroslav Tiš, koji je, u najužem krugu od nekoliko ljudi visoke inteligencije osnovao prvo sokolsko društvo. Postavio je za cilj svog delovanja ljudi koji sam gore napomenuto, a udario je putem do tada još nepoznatim. Slovenski rod poznat je sa svoje miroljubivosti, ljubavi naprama bližnjemu od početka svoga opstanka. Čita se u

knjigama da azijski narodi u ratovima sa Slovenima često su ove našli gde umesto oružja imaju u rukama tambure. Tiš je video razliku između megalomanskih i vlasti željnih zapadnoevropskih naroda i slovenskih mirnih, mekih naroda, upravo mlitavih, ali ljubavi punih i nesebičnih. Video ih je kako se bez opiranja podjarmljuju. Video je, drugim rečima, ljude pune ljubavi i osećaja, ali nesposobne za vlast. U želji da prenese sve ove osećaje na čitavo čovečanstvo, uvideo je, da se to može jedino putem samostalnosti slovenskih naroda. Stvaranjem svesnih jakih slovenskih jedinica, približavanjem i udruživanjem ovih u jednu duhovnu slovensku zajednicu, gajeći sve plemenite osobine slovenske rase, to je put kojim je Tiš udario uverenju da je slovenska rasa na redu da pokaže put boljoj budućnosti svojih naroda i čitavog čovečanstva. Pogledamo li današnje stanje u svetu vidimo da je očajno, pogledamo li u historiju, da li su Sloveni dali kakvu ideju o uređenju sveta. Nisu. Svi su kulturni narodi dali svoju reč, stvorili sisteme i ni jedan nije doveo do cilja, što danas najbolje vidimo u formi današnje krize. Pozvani smo mi Sloveni da učinimo svoju dužnost, koju dugujemo za naš opstanak, dužni smo da to učinimo ne u jedan dan, jednu godinu, nego sistematski da stvaramo, da utiremo puteve na bazi svesti i slobodne volje, na bazi moralnog principa: »Ljubi bližnjega kao samoga sebe«. Da tome principu možemo udovoljiti potreban je odgoj, treba promisliti ko je bližnji, što znači ljubiti i kako valja ljubiti, znači, potrebno je razmišljati o istinskom moralu, kojemu mora da bude centar naša svest. Tiš se u svojim očekivanjima nije prevario, jer dok je pred 70-tak godina Sokolstvo brojilo nekoliko pojedinaca, danas kad sokolskih pripadnika prelazi milion duša, vidimo sokolski duh u narodu. Vidimo ga u sve jačoj saradnji između slovenskih država. Sokolstvo utire i stvara neprobojni zid slovenske samostalnosti, a kada naš duh bude odgojen u istini i pravdi prodeće i izvan granica Slovenstva da pokaže celom čovečanstvu put k sreći i zadovoljstvu čoveka.

Jačajmo se duhovno i telesno, upoznavajmo se na sletovima i sastancima, koji neka budu dokaz jakosti i discipline sokolske i mesta ozbiljnih i srdačnih bratskih razgovora. Na koncu kažem s Tišem da verujem u genij slovenskog roda, da verujem u preporod čovečanstva preko Slovenstva.

Dr. V. U. — N.

Nj. Vel. Kraljica jugoslovenskoj javnosti povodom Majčinog dana

»Radimo za jugoslovensku decu!«

U našem narodu, a i u čitavom svetu, održava se svake godine Majčin dan, koji je posvećen majkama i ugoju dece. Taj je dan proslavljen u našoj državi i ove godine vrlo svečano i dostojanstveno gotovo u svim mestima naše prostrane domovine. Tom prilikom uputila je Nj. Vel. Kraljica vrli apel na svu našu javnost sa sledećim rečima:

Neka ni jedno jugoslovensko dete ne ostane nezbrinjeno, nezaštićeno, neka sva naša deca veselo žive i napreduju i neka se njihova dečja pesma sreće razleže po svima krajevima divne Jugoslavije.

MARIJA

RADIMO ZA JUGOSLOVENSKU DECU!

Naša deca su nam najveća briga, naš najdragociji ponos i ružičasta nada naše svetle budućnosti.

Staranje o životu, zdravlju i vaspitanju dece nije samo najsvetlija dužnost majki i roditeljskih domova, nego prvi i najvažniji zadatak humanih društava, opština, gradova pa i same države.

Snaga jednog naroda meri se po moralnom i fizičkom zdravlju dece, a njegove sposobnosti po dobro organizovanoj dečjoj zaštiti.

Ako hoćemo da se odužimo svome junackom narodu, ako hoćemo da privedemo našu lepu domovinu napretku, posvetimo našu stalnu iskrenu i toplu ljubav jugoslovenskoj deci.

»Sokoli su dobri nacionalisti i katolici«,

reči biskupa br. dra Učelinia-Tice

Na svojem veličanstvenom propustovanju našim Primorjem i Dalmacijom za Krf, gde su bili svuda srdačno primani i oduševljeno pozdravljeni predstavnici naše Narodne skupštine i Senata posetili su i časnog sedog starinu, našeg ljubljenskog sokola, brata i uzornog narodnog svećenika br. dra Fr. Učelinia-Tice, koji se sada nalazi na oporavku u Lopudu. U nevezanom razgovoru br. Učelinia i narodnih predstavnika dotaknuto je i naše Sokolstvo. Biskup br. dr. Učelinia još je jednom odlučno izjavio i branio svoje poznato gledište gledom na poznatu poslanicu protiv našeg Sokolstva. Među ostalim rekao je i ove značajne reči:

»Ja imam dosta razloga da ovako mislim — rekao je br. dr. Učelinia. U mojoj biskupiji Sokoli su dobri nacionalisti i dobri katolici. Sokoli nose križ u procesijama moje biskupije i ni u čemu ne izbegavaju crkvu. Don Frano Ivančević je imao pravo, kada je kritikovao poslanicu, jer je i u svojim optužbama bila nepravdna i svakako nepotrebna. Za 40 godina moga biskupovanja uživao sam nepodeljeno poverenje i poštovanje pripadnika obih vera, a ta verska snosljivost i bratska ljubav naročito se uvek gajila u Boci Kotorskoj. Jedna je vera, jedan je Bog. Stvarno, ne postoje dve vere. Razišli smo se samo svadama papa i patrijarha.«

Sokolstvo na selu

U poslednjih 5 godina proširilo je Sokolstvo svoje delovanje naročito na selu. Tek taj rad, koji se vrši na samim temeljima naroda, pokazao je pravilno razumevanje našeg zadatka. Samo na taj način moći će se postignuti zdravlje, otpornost i viša kultura sveg jugoslovenskog naroda. Šta nam pomaže šaćija dobro razvijenih i čudoredno odgojenih meštana, ako mnoštvo, seljaštvo, srž naroda bludi u tmini i neznanju. Sokolstvo na selu pozvano je, uz školu, da uzgaja zdravo i svesno seljačko pokolenje.

S veseljem pratimo taj naš novi pokret, ali pri tome ipak ne smemo da mimoidemo neke greške, koje su se pojavile već u samom početku i posledice su nedostatka sposobnih ljudi zbog prenatlog razvoja.

Grešilo se je odmah pri osnivanju sokolskih četa, jer se je sokolski telesni uzgoj, kakav je u gradovima, nedostavno preneo na selo. Mladim četama bila su uzor matična odnosno velika gradska društva, koja su čete pokušale da oponašaju. Marljivo su kupovale sve moguće sprave i počelo je intenzivno vežbanje na spravama i učenju prostih vežaba, da bi tako četa u telovežbenom znanju što pre dostigla nivo većih društava. Razumljivo, da željenih uspeha nije bilo ni otkuda, jer seljak nije varošanin. Prvotno oduševljenje domala se je sleglo i ponegde sasvim zaspalo. Na župskim glavnim skupštinama slušale su se pritužbe župskih funkcionera, da ova i ona četa ne pokazuje nikakvih znakova života i glavna skupština zagrozila joj se — raspuštanjem.

Stoga moramo svi da izbljže pogledamo neke činjenice: Nemoguće je prenesti na selo sokolsku telovežbu kakva je u gradovima, a još je veća nesmisao uvadati u sela i seoca stanovitve grane proste telovežbe i sportske igre. Ta i naši žitelji velikih gradova nisu još zreli za sport (u idealnom smislu), jer ono što oni čine samo je histerična rekordomanija. Klubovi traže mlade i još nedorašle talente i uzgajaju ih u onom smeru, koji najkraćim putem vodi do rekorderstva. Ako nađu takvog siromaha, koji je pripravan da im se pokori, pevaju mu neko vreme slavospeve i novine pišu o njemu više nego o kakvom velikom političaru. Za dve tri godine pak čuje se: »mladić nije u formi«, ili slično. Tako, dakle, svršava talent u kojega se je polagalo tolike nade i — klub traži novog. Za-

losno, ali istinito. I sami smo svedoci takvog sportskog postupka. Naš sport ide slabim putem, a što je najgore, slaba reč uvek najviše reklamira. Kakva bi bila slika našeg naroda kad bi se to zlo proširilo među priprostim narodom. Ako samo kritički promotrimo karakter i položaj seljaka moramo da uvidimo, kako smešno izgleda i kako je neumestan nogomet ili bacanje diska ili telovežba na spravama na selu. Zašto da posizemo za tim pomagalinama, kad možemo da upotrebimo naravni rad za naše ciljeve.

Vratimo se prvog konstataciji da se uzgojni rad na selu iza prvog oduševljenja tek s teškoćom nastavlja. Tome je uzrok činjenica da je selu potreban naročiti telesni uzgoj.

Pogledajmo razlike koje postoje između seljaka i varošanina. Seljak zaslužuje svoj svakidašnji kruh telesnim radom, dok ga varošanin zaslužuje umnim. Prvi se svakog dana dovoljno kreće, dok to kod drugoga ne vidimo. Ljudi na selu redovno su podvrgnuti gibanju, bilo oranjem, košenjem i slično. Stoga ne osećaju u tolikoj meri potrebu za telovežbom, a naročito pak ne za takvom koja umara.

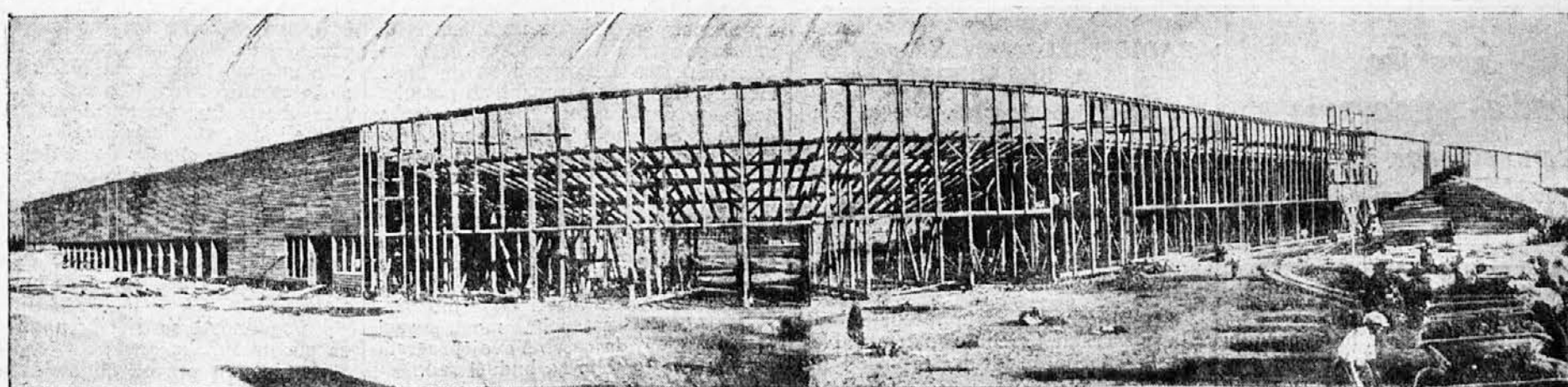
Zadatak telovežbe među ostalim je i taj da stvori čoveka jakim i otpornim. Uzmimo sada varošku vežbačicu i seljačku devojku, koja još nije vežbala i usporedimo li ih međusobno odmah ćemo opaziti koja je otpornija. Ili uzmimo seoskog mladića, koji kosi po čitav dan kroz čitav tedan i varoškog mladića. Znatiželjan sam, da li bi drugi izdržao samo i jedan dan. Navešću još statističke podatke sa župskih lakoatletskih takmičenja god. 1932 u Mariboru. U peteroboju članova bilo je među ostalim granama i trčanje na 1500 m. Svi su seoski mladići protrečali tu prugu u srazmerno vrlo dobrom vremenu, dok je gradskih mladića mnogo istupilo za trčanja, a vreme onih koji su protrečali prugu, po prečno je mnogo slabije od prvih. Iz toga sledi, da je seoski mladić dovoljno izvežban i u snazi i u ustrajnosti i da mu nije potrebno još naročitih vežaba kao n. pr. vežbe na spravama, trčanja i slično; nasuprot pak gradskom čoveku svega toga nedostaje.

Još je jedna razlika između oba tipa. Za seoskog je čoveka karakteristično da je snažan i nespretan i da ne može potkuno da vlada svojim telom. To je pak sasvim razumljivo, jer je seljak naučen na jednostrani teški

rad i sve se njegove funkcije tome prilagođuju. Posledica toga su prejako razvijene mišićne skupine, koje koče slobodno gibanje. Nasuprot građanin je slabiji, ali spretan i hitar — on je hitre reakcije.

Seljak se telesno dovoljno kreće. Ali to gibanje, koje vrši zbog svog zanimanja jednostrano je i stoga je potrebno da mu se dade neki protuteg i, što je isto tako važno, veće ili manje korekture. Napred smo spomenuli da se seljak dovoljno vežba i u snazi i ustrajnosti i da mu je usled toga i primerno razvijeno telo. Nedostaje mu pak okretnosti. U tome možemo da mu pomognemo s jednostavnim, veselim ne suviše napornim igrama s loptom ili bez nje i s različitim. Seoski mladić uvek se veseli igri, jer je igra nagonska potreba zdravog čoveka. Umoren od dnevnog rada traži razbibrigu. Osnova seoske telovežbe moraju da budu stare narodne igre, koje su služile za razbibrigu, a koje mi treba da upotrebljavamo u zdravstveno uzgojne ciljeve. Svako selo ima svoje tradicionalne igre i plesove, naročito u južnim krajevima naše države, na koje ne smemo da zaboravimo ni u našoj telovežbi.

Da postignemo okretnost i da pružimo protuteg jednostranim vežbama za snagu vežbama i posebne proste vežbe koje su sastavljene u tu svrhu. Opažanja govore, da se seoska omladina vrlo brzo pogne (okrugao hrbat). Uzrok tome je u preranom privikavanju k radu, koji je obično pretežak. S napred pomenutim prostim vežbama moramo u svim pravcima da razgibljemo zakržljale i otvrdnute zglobove. Moramo da pazimo da izaberemo uvek takve vežbe s kojima se uspešno nastupa protiv iskrivljivanja kičme i drugih telesnih mana. Stoga treba uvek da tražimo aktivne, srazmerno hitre kretanje, s kojima možemo da razgibljemo čim više mišića. Ti pokreti treba da protegnu odnosno stegnu do najviše mere mišićje čitavog tela. Za to su najbolji zamasi, ljuštaji i koluti. Nikad pak takve vežbe ne smeju predugo da traju, a proste vežbe odnosno vežbe za snagu su nepotrebne. Sprave kojima se služimo: lopta, už, njihalice, brvna i grede, koje nam služe za vežbe u visu ili za vežbe za ravnotežu, najbolje odgovaraju seoskoj telovežbi. Već smo rekli da svakidanjem seljačkovom radu treba više ili manje ispravka ili, da se bolje razumemo, kretanje s kojim seljak izvršava svoj rad nije upotpunjen. Mnogi će da pita: »Što nedostaje tome gibanju?« Nedostaje mu ekonomičnost ili sposobnost stedenja i gibanje tela. Pravilno držanje tela pri radu dozvoljava i pravilno gibanje. Kakvo je pravilno gibanje? Ono, koje teče naravno, glatko, ekonomski, uvek najkraćim putem. U prirodnom gibanju nemu nepotrebnih pokreta. Za poboljšanje telesnog držanja odnosno gibanja služimo se u prvom redu s igrama i prostim vežbama. I pri jednom i pri drugom uvek upozoravajmo na lepo držanje tela. Druga je naša važna zadaća da pručavamo vežbača u telovežbenom času na higijenu tela i dela. Treba da zna, da je za rad uvek potrebno primerno odelo, koje ga ne smeta u gibanju. Dalje treba da ga učimo da otpočiva za vreme rada t. j. da izluči pri radu one mišić koji mu nisu potrebni pri stanovitom pokretu. Treba da razume i da oseti potrebu za

Pogled na gorostasne tribine zagrebačkog sletišta sa severozapadne strane. Pred nama je severozapadni ulaz na stajanje, levo severna tribina, duga 160, a desno glavna, zapadna tribina duga 230 metara. U sredini zapadne tribine je prostor, gde će se još ugraditi loža za Visokog Pokrovitelja, Njegovo Veličanstvo Kralja Aleksandra. (Ova je snimka snimljena polovicom maja.)

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Pokrajinski slet ČOS u Ustju

O pokrajinskom sletu ČOS u Ustju već smo nekoliko puta pisali. Taj je slet obavezan za sve okolne župe. Sletski raspored podeljen je kao obično u dve skupine: pretsletski dani, koji su posvećeni u prvom redu sokolskoj omladini i u glavne sletске dane. Zanimanje za ovu priredbu u redovima češkoslovačkog Sokolstva vrlo je veliko i izvesno je, da će se na ovaj tački, tako blizu nemačke granice, sakupiti vrlo veliko mnoštvo Sokolstva. I jugoslovensko Sokolstvo obećalo je svoje učešće.

Slet počinje već 23 juna s takmičenjima dece na gradskom stadionu i s večernjom akademijom sokolske omladine. Izjutra narednog dana biće pokusi, u 13 časova manifestaciona povorka omladine gradom, a nato će biti javni nastup te uveče koncerti i zabave. Istog dana uradiće se mnogo i na nacionalnom polju naročito pak u manjinskom pitanju. Zborovače također i Narodna jednota severo-češka, poznato obrambeno udruženje.

Između pretsletskih i glavnih sletskih dana biće 1. jula plivačke utakmice naraštaja i članstva. S velikim veseljem očekuju naša severna braća dolazak naše jugoslovenske delegacije, koja će prispeti 4. jula, a kojoj će braća Čehoslovaci prirediti pozdrav istog dana navečer. Narednog dana stizavaće u Ustje posebni vozovi iz svih mogućih pravaca i dovažati sokolske čete na zbor. Odmah izjutra glavnog sletskog dana biće pokusi, u 10 časova pre podne manifestaciona povorka a posle podne javna zborovače tog dana razni činovnički savezi, posle podne dolaziće češkoslovačka vojska, jer je njom namenjen drugi sletski dan. Istodobno s nastupom vojničkih odreda na vežbalistu zborovače i češkoslovački legionari, udruženje oficira, vatrogasaca i dr. Uopće postaću Ustje tog dana stežište raznih udruženja. To će, razume se, još više podignuti svečanost samog sleta.

Zadnje izlučno takmičenje za Budimpeštu

Za definitivni sastav takmičarske vrste ČOS za međunarodno takmičenje u Budimpešti vršice se dne 19 i 20 maja treće i zadnje izbirno takmičenje u Pragu, u Tirševom domu, koje će trajati dva dana.

Jubilarni proslave 50-godišnjice naraštaja

Već smo u nekoliko navrata izvestili o proslavama 50-godišnjice češkoslovačkog sokolskog naraštaja. Tirševa župa u Kolinu priredila je u okviru tih proslava 6. maja stafetu iz župe Havličkove, Denisove, Podkrkonoške, Istočnočehske, Orličke i Tirševe u Kolin. Na toj stafeti uzeli su učešća 333 naraštajci i naraštajke na pruzi od 341,5 kilometara. Istodobno počele su stafete iz središta svih nabrojanih župa i naraštaj je prenašao svoje stafetne spomenice u Kolin, na gradski trg, gde je godine 1883 Tirš kao prigodni govornik sudelovao pri razvijanju zastave kolinskog sokolskog društva. Tom je prilikom Tirš odveo dve sokolske pripadnike iz Praga u Kolin, kao vidan znak negodovanja i protesta protiv dolaska austrijskog cara u Prag.

Stafete su dospale u Kolin u najlepšem redu. Pratio ih je br. V. Pelcbauer. Prva na cilj stigla je župa Istočnočehska, druga Tirševa, treća Havličkova i t. d.

Nekoliko podataka o slovenskom Sokolstvu u Americi

Odmah čim su se počela ustanovljati sokolska društva u Americi u raznim narodima i plemenima, došlo se je na ideju zajedničkog rada i zajedničke celokupne organizacije. Prvi pokušaj bio je god. 1886, ali premalen broj sokol-

skih jedinica nije omogućio oveće zajedničke slovenske sokolske organizacije. Tek godine 1912 osnovala se je u Čikagu Slovenska sokolska telovežbačka unija, koja je delovala do 1916 godine. Istodobno osnovala su braća u Klivlendu Savez slovenskog Sokolstva u Klivlendu za njihovo područje, a koji je Savez delovao sve do svet-skog rata. Godinu dana kasnije pojavilo se je u St. Lujzu slično udruženje slovenskih sokolskih društava za tamnošnje područje, a koje je također prestalo radom sredinom svet-skog rata. Tek posleratno vreme donelo je u tom pogledu nekoliko jačih pozitivnih rezultata. Dok su svi predratni pokušaji imali samo regionalni karakter, prešlo se je godine 1929 za ozbiljno razmišljanje o osnivanju Saveza slovenskog Sokolstva za čitav teritorij USA. Pomenute godine to nije uspeo, ali već dve godine kasnije t. j. 1931 inicijativom Američke obce sokolske došlo je do osnivanja Saveza slovenskog Sokolstva sa sedištem u Čikagu, gde je u to vreme bilo i sedište češkog Sokolstva. S prenosom sedišta, prešlo je i vodstvo slovenskog Sokolstva u Čikago, gde je još i sada. U toj organizaciji udružene su ove nacionalne organizacije: češka američka obec sokolska, Slovačke telovežbačke jedinice Sokol, Poljsko Sokolstvo u Americi i Jugoslovenski sokolski savez. Pristupili, dakle, nisu Savezu Rusi i Ukrajinci, koji imaju svoje posebne saveze, a koji su obećali da će u najbližoj budućnosti pristupiti jedinstvenom slovenskom sokolskom savezu. Nažalost nije ni to dovoljno pomoglo, jer su malo nakon toga počeli pojedini savezi ponovno da cepaju i da ustanovljuju svoje. Savez slovenskog Sokolstva u Americi trebao bi da pokaže više radnosti i razumevanja za naše ljude u stranoj zemlji.

Između manjih regionalnih slovenskih udruženja moramo da spomenemo ono u Nju Jorku, koje je osnovano inicijativom Jugoslovena i Mičigenskog sokolskog okružja. U Nju Jorku rade složno i prilično uspešno sve slovenske sokolske jedinice tog velegrada, u mičigenskom pak okružju češka, poljska, slovačka i jugoslovenska društva.

Razne vesli iz češkoslovačkog Sokolstva

U takmičenju članica u floretovanju, koje je održano nedavno, odnela je prvenstvo ČOS s. M. Sediva iz društva Vršovice u Pragu, koja je izručila svoje darove društvu.

Župa Šumavska, kao svojevrmeno i plzenjska župa, uzela je kao zadatak da privuče u svoje redove čim više novog članstva, a naročito članstva, koje će raditi u vežbaonicama. Stoga je odredila mesec maj kao mesec sokolske propagande. Po svim krajevima, gde rade sokolska društva, bili su izvešeni sokolski plakati, koji pozivlju građane u sokolske vežboavnice. Sokoli su stupili u dodir i s raznim dačkim društvima i vojskom. Mnoga društva priredila su isto i javne, uzorne telovežbačke časove u svojim vežbaonicama. Svakako su takve propagandne nedelje ili meseci vrlo važni i preporučljivi i uvereni smo, da je takvu akciju poduzela mnoga češkoslovačka župa.

Tradicionalno takmičenje u lakoj atletici između četveročlanskih sokolskih reprezentacija mesta Praga, Brna i Bratislave vršice se ove godine 30 septembra u Bratislavi. Takmičenje je uvek vezano uz prelazni dar u obliku zastavice, koju sada čuva brnska vrsta, koja je prošla put pobedila.

Na sastanku praških župskih načelnica sa župskom načelnicom plzenjske župe odlučilo se je, da će se prirediti 9 septembra u Plznu po prvi put lakoatletska takmičenja između članica praških društava i plzenjske župe. Za svaku granu i za svako mesto nastupiću na takmičenju po dve zastupnice, a takmičiće se po međunarodnim pravilima.

RADIO PREDAVANJA O SLETU U SARAJEVU

dne 7 juna brat dr. Gregor Čre-
nošnik: Historija Sarajeva.

RADIO-STANICA LJUBLJANA

Sledeća sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Ljubljana održavaju se:

u utorak, 22 maja predaje brat Marjan Tratar (Trebnje) o temi: »Nešto iz istorije telovežbe i pogled na sadašnjicu«.

u utorak, 29 maja predaje brat Verij Švajgar (Ljubljana) o temi: »Iz sokolskog života«.

(Nastavak sa 1 strane)

negovanjem svog tela. Umivanje odnosno kupanje iza rada treba da postane njegov svakodnevni običaj. Sve to možemo da naučimo vežbača samo tada ako sam prednjak ili vodnik razume te potrebe i da zna u tom pravcu usmeriti svoj rad.

Razume se, da se nekoji sportovi na selu lakše udomače. Zimi gajimo smučanje. Tada ima seoski mladić dovoljno vremena i, da šteti, može sam da izradi smučke. Leti dajemo prednost plivanju i, gde su ugodne prilike, veslanju. Uvek pak treba da imamo na umu da naši seoski mladići treba da stupe i u redove vojske i da ih u tom pogledu bar donekle obučimo.

Iz svega ovoga, što smo da sada rekli, vidi se, da ne smemo od telovežbe na selu da zahtevamo toliko kao od one u gradovima. Vežbe za okret-nost i brzinu, vežbe koje deluju proti telesnih mana, igre, plesovi i različiti glavne su grane iz koje cerpemo telovežbeni grad. U selu pak treba da širimo i higijenski, nacionalni, organizacioni i prosvetni rad. Na selu treba da probudimo razumevanje za higijenu. Seljaka treba da uzgojimo tako, da bude smatrao negovanje svog tela dužnošću prema društvu i potomstvu. Rad u tom smeru vršimo s predavanjima pomoću slika, fotografija i s filmovima. Pri tim predavanjima treba da upozoravamo narod na higijenske nedostatke sela i na njihove slabe posledice, i uvek treba da im predložimo materijalne koristi zdravlja. U drugom redu treba da se prihvatimo organizacije sela. Zajednički rad za zajedničko dobro, treba da je naša lozinka u radu na selu. Uzorno uređeno selo mora da ima zajednički narodni dom u kojem treba da je velika zračna vežbaonica s pozornicom i javnim kupatilom, kojim može da se služi svaki seljak. U takvom domu, seoskom kulturnom rasadistu, sakupljaće se s veseljem staro i mlado. U takvom selu treba da je čitaonica s poučnim i zabavnim štivom, radionice gde mogu sami mladići, uz pomoć svojih vođa, da izrađuju lopte, smučke, čamce i slično. Takav dom biće središte drugarstva i mesto, gde se neće raditi samo telesno, nego u velikoj meri i prosvetno. Uzorno selo mora da ima i higijenski uređeno letnje vežbalište odnosno igralište i uz njega strelište gde se mladići, budući branioći domovine, vežbaju u streljanju. Razume se, da je cilj još vrlo daleko, naročito zbog toga, jer priprosti narod ne oseća potrebe prema tome, jer mu se čini da je šteta da se troši novac za javno kupatilo ili za nešto slično. Stoga trebamo da mu najpre pokažemo korist takvih higijenskih ustanova. Dužnost je Sokola, škole i općine da taj rad uzmu u svoje ruke. Sokolstvo i škola trebaju u prvom redu da se prihvate propagande, dok općina treba prema svojim snagama da materijalno podupire njihove želje. Ta i onako konačni uspesi biće u njemu korist.

Treba se odmah prihvatiti propagande i zainteresovati narod za takva aktuelna pitanja. Počnimo kod omladine, koja treba da uvidi potrebu negovanja svog tela kao biološko sociološku dužnost.

Započnemo s priređivanjem javnih nastupa ali takvih, koji odgovaraju selu. Lepe nedelje n. pr. priredi četa izlet u susedno selo. Prati je domaća glazba. Ko može obuće se u narodnu nošnju. U susednom selu počnu iz kratke stanke s različitim takmičenjima. Jedni takmiče u narodnim plesovima, drugi u kakvoj jednostavnoj igri, treći opet u bacanju kamena, u trčanju, sledeći u streljanju, vučenju konopca ili hrvanju. Ako je blizu potok, jezero ili more takmiče u plivanju i slično. Raspored zaključuje sa zajedničkim pevanjem narodnih pesama, ili s primernim igrokazom. Na veče upale kresove (vatru) i oko njega pevaju domaće, sokolske i druge narodne pesme. Takvi izleti odgovaraju seoskom narodu i iako ih ponavljaju po stotinu puta s istim rasporedom, uvek će to veseliti i staro i mlado. I naš je zadatak da baš to postignemo.

Već smo napomenuli da spadaju u propagandu predavanja, igrokazi i pevački zborovi.

S užim, unutarnjim radom počinjemo u jeseni (osim izleta, koje priređujemo u proleće), pre svega pak zimi, kada ima seoski mladić dovoljno vremena za telovežbu i sastanke.

Ko treba da se prihvati tog rada? Za to je pre svega pozvan učitelj. On poznaje običaje i težnje svojega kraja i u stalnom je dodiru s narodom. Njemu će se narod najpre poveriti i vero-vaće mu. Isto tako mora on da bude među prvima, koji će razumeti potrebu gore navedenih reforma. Najpre treba da pokuša da sabere ljude oko sebe s time, da im pomaže s radom i savetima. Pri telovežbi i pevačkom zboru stupi s njima još u uže veze. Polaganom dovede ih do toga da se uz redovnu telovežbu sastaju još nekoliko puta u tednu. Probudi u njima veselje prema smučarstvu, pevanju i slično. Seljak ima skoro svake večeri dovoljno vremena. Na tim sastancima mogu seoski vođe potpuno da ostvare svoj program i da stvore temelje za buduću rad.

Već u početku sam spomenuo da se je Sokolstvo prihvatilo teške zadatke da podigne selo. Treba još da dodam sledeće. U svim selima već postoje

streljačke družine, smučarski klubovi, pevački zborovi i još mnoga druga udruženja. Iako je rad pojedinih društava povoljan moramo biti protiv takvog načina uzgoja. Na taj se način radna snaga u selu veoma i jamačno nepotrebno cepa. Suradnja u jednom društvu ometa i, pače, onemogućava suradnju u drugom. Već u samim gradovima vidimo slabe strane tog klupskog sistema i specijalizacije, a što je tek na selu gde je manje žitelja i vrlo malo inteligencije. Društva sama ne mogu da se popnu do željne visine, jer se često događa da je jedna i ista osoba istovremeno funkcionar u više društava. Zato bi bilo mnogo više uspeha, kada bi umesto svih tih društava pre-

uzeo sve uzgojne zadatke sela u svoje ruke Soko zajedno sa školom i općinom koji bi u stanovito vreme davali prednost sada jednoj sada drugoj grani, već prema tome kakvo bi bilo zanimanje seljaka. Takvo bi društvo imalo uvek točan pregled o delovanju i prestanku rada svojih pripadnika. Tak takvo bi udruženje želo uspeha na svim poljima telesnog i duhovnog rada.

Branko Polić,
Sv. Lenard v Slov. gor.

Donašamo ovaj članak iako se s piščevim opažanjima u svemu ne slažemo. — Ur.

Irska zavodi u svoju vojsku vaspitanje po sokolskom sistemu, što će se uvesti kasnije i u škole

Prema vesti, koju je ovih dana donela »Prager-Presec«, češkoslovačka propagandna akcija u inostranstvu postigla je ponovno veliki uspeh. S predavanjima, raznim publikacijama i člancima o Sokolstvu, osobito s tačnim informiranjem vodećih vojnih vlasti, uspeo je češkoslovačkom konzulu u Dublinu da zainteresuje službene irske vladine krugove za sokolsku ideju i sokolski uzgojni i telovežbeni sistem. Zaključeno je sada da se najpre uvede sokolski sustav u vojsku, pa onda kasnije i u školama. Najpre se pomišljalo da se pošalje nekoliko irskih oficira na specijalne tečajeve u Prag. Ali obzirom na poteškoće radi nepoznavanja jezika, predložio je češki konzulat da se zamoli češkoslovačku vladu, neka pošalje u Irsku jednog vojnog instruktora, koji do u potankosti poznaje sokolski sustav. Češkoslovačka vojna uprava je molbi sada udovoljila i odredila za instruktora artiljerijskog natporučnika brata Tihog, koji će još u toku maja stići u Irsku.

Šef irskog generalnog štaba, general Brenan, koji je jedan od glavnih inicijatora ove zamisli, konstatovao je prigodom poslednjeg kongresa srednjoškolskih profesora u Dublinu, da mnogo očekuje od uvođenja sokolskog sistema u irsku vojsku i vojne telovežbene tečajeve, te je izrazio nadu, da će moći taj sistem kasnije uvesti i u škole.

Vest o projektovanoj reformi vojničke telovežbene obuke na osnovu sokolskog sistema proširila se i u irskoj štampi, a najviše se je o tome raspisao dnevnik »Ajeriš Tajms«, vodeće irsko glasilo, koje je veoma naklonjeno Češkoslovačkoj, a to najviše od godine 1932, kada je na savetovanje češkoslovačkog konzulata glavni redaktor M. Smilli posetio Češkoslovačku i nezabornu IX svesokolski slet, koji ga je osobito oduševio i zagrejavao za Sokolstvo. Onda je nakon povratka u Irsku napisao seriju članaka o sletu, o istoriji češkoslovačkog naroda, o lepotama Češkoslovačke i t. d.

Za postradale u Kaknju

primilo je Sokolsko društvo Zgošća Kakanj sledeće iznose od:

Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije	Din 5000.—
Sok. društva Konjic	„ 200.—
Sok. župe Sarajevo	„ 5000.—

Sok. župe Maribor	Din 200.—
Sok. društva Tešanj	„ 528.50
Sok. društva Doboj	„ 1600.—
Sok. društva Niš	„ 430.—

Prilozi šalju se Savezu SKJ u Beogradu ili izravno Sokolskom društvu Zgošća-Kakanj uputnicom na ček. račun br. 5.287.

Pokrajinski slet u Sarajevu na Vidovdan o. g.

Sletska takmičenja

Za vreme sletskih i pretsletskih dana u Sarajevu održaće se sledeća takmičenja:

dne 2 juna takmičenja srednjoškolske omladine. Na ovim takmičenjima takmičiće samo vrste viših razreda srednjih škola. Za ova će takmičenja svaki zavod moći poslati samo po jednu vrstu učenika i učenica;

dne 9 i 10 juna članska takmičenja. Na ovim takmičenjima učeće učesća viša i niža članska odeljenja, a pored toga članovi će se takmičiti još i u šesteroboju. Svi takmičari ovih takmičenja moraću odgovarati i na pitanja iz ideje, istorije i organizacije Sokolstva;

dne 16 juna, pre podne, takmičenja vojske. Oficiri, podoficiri, kaplari i redovi II armijske oblasti, koji će se takmičiti na ovome sletu, takmičiće u:

Pogodnosti sletskom značkom

Za naraštajske dane, dne 16 i 17 juna, biće značka žute boje (bronačna). Za naraštaj značka će stajati 10 Din, za ostalo članstvo, koje će poseti ove priredbe na ove dane, 20 Din.

Svaki posetilac sa sletskom značkom za naraštajske dane uživa sledeće pogodnosti:

naraštaj koji vežba imaće besplatan podvoz na svim javnim državnim prevoznim sredstvima od svoga mesta do Sarajeva i natrag; članstvo SKJ 75% popust; strani gosti 75% popust, a domaći nečlanovi Sokola 50% popust.

Pored povlastica na vožnji sletska značka pruža još i ove pogodnosti: besplatan stanjanje na članskoj tribini za vreme svih priredaba na sletu; besplatan pristup na takmičenja naraštaja i vojske; besplatan zajednički prenoćište; osiguranje protiv nezgoda, i to za slučaj smrti na 10.000 Din, a slučaj trajne nesposobnosti na 20.000 Din; besplatan pristup i razgledanje Zemaljskog muzeja u Sarajevu.

Za glavne sletске dane, dne 27, 28 i 29 juna, biće sletska značka bele boje (srebrna), te će stajati: za članove četa vežbače 6 Din; za članove četa ne-vežbače 10 Din; za članove društava vežbače 15 Din; za članove društava ne-vežbače 25 Din i za ostale posetioce sleta 40 Din.

Pogodnosti sa sletskom značkom za glavne sletске dane:

besplatan prevoz od svoga mesta do Sarajeva i natrag za sve vežbače društava i četa; povlašćena vožnja od 75% popusta za članove društava i četa ne-vežbače kao i za inostrane goste,

dve grupe, i to u četverboju i jednoj gimnastici. S ovom tačkom nastupiću takmičarske vrste i dne 17 juna na popodnevnom javnom nastupu;

dne 16 juna, po podne, takmičenje naraštaja Sokolske župe Sarajeva, i to u nižem i višem odeljenju. Kao i članstvo, također i naraštaj imaće da odgovara na ideološka pitanja, i ti odgovori ocenjivaće se kao i svaka druga grana;

dne 27 juna međužupska lakoatletska takmičenja članova i članica. Svaka župa, za koju je obavezan ovaj slet, dužna je poslati na ova takmičenja po jednu vrstu članova i članica. Članovi će takmičiti u šesteroboju, a članice u troboju. Najbolji pojedinci ili vrste dobijaju zelen venac, a oni pojedinci i vrste, koji postignu stanovit broj tačaka, dobijaju diplome.

* *

a povlašćena vožnja od 50% popusta za sve domaće goste nečlanove Sokola. Nadalje, značka pruža još i ove pogodnosti: besplatno stanjanje na članskoj tribini za vreme svih priredaba na sletu u glavnim sletskim danima; besplatan pristup na međužupska takmičenja; besplatan pristup na večernju akademiju na sletu; besplatno zajedničko prenoćište; besplatan pristup na sokolsku izložbu; osiguranje protiv nezgoda, i to na 10.000 Din za slučaj smrti i na 20.000 Din za slučaj trajne nesposobnosti; besplatan pristup i razgledanje Zemaljskog muzeja u Sarajevu.

Sletski odbor počeo je skorih dana sa razaslanjem prijavnica i narudžbenica za sletске značke. Kako je odlučeno, da će se sletске značke zajedno sa železničkim legitimacijama razaslati društvima i četama samo uz prethodnu naplatu u gotovom ili uz po-uzete, apelira se na članstvo da već počne s prikupljanjem novca za kupnju značaka.

Sokolsko društvo Omišalj na Krku

upozorava sve br. sokolske jedinice koje nameravaju ove godine da borave sa svojim pripadnicima na moru i to u našem poznatom sokolskom letovalištu, da se za vremena prijave našem društvu, koje će im pravovremeno pri-skrbiti odgovarajući prostor bilo u zgradama bilo na otvorenom uz mor-sku obalu. Poblize upute daje

SOKOLSKO DRUŠTVO OMIŠALJ.

Sokolska

radio-predavanja

RADIO-STANICA ZAGREB

Sledeća sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Zagreb održavaju se:

dne 25 maja predaje brat dr. Oton Gavrančić, Zagreb: »Značenje sokolskog sleta u Zagrebu«;

dne 1 juna predaje brat Hrvoje Macanović, Zagreb: »Početak sletskih svečanosti«.

Sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Zagreb održavaju se svakoga petka u 19 sati.

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

IZ SAVEZASKE

Pomozimo kakanjsku siročad!

Svima bratskim župama!

Naš Kakanj zadesila je strašna nesreća. Sto dvadeset i šest rudara, a među njima preko 20-torica naše braće, stigla je nakon mukotrpno radu i životu u rudniku, koji je bio njima i njihovim porodicama hleb i nada, jedna katastrofa, kojoj slične ne pamtimo u našoj zemlji. Očevi, sinovi, braća, koji su svojim mučnim radom izdržavali svoje porodice, poginuli su kao mučenici svog neizmerno teškog zvanja, gledajući smrti u oči i boreći se za goli život. Ovi patnici žuljevima svojih ruku stvarali su egzistencije svojih porodica, rujući bogatu zemlju, za bednu zaradu, koja im je tek zbrinjavala njihov nasušni hleb. Ove marljive ruke sada su u utraule, njihove blage oči ugasile su se, a iza njih razleže se žalost i bol, beda i briga onih, koji gledaju sada na sveže grobove svojih hranitelja.

Uprava Saveza SKJ da bar donekle prema svojim silama u prvi čas pomogne ublažiti tešku sudbinu, koja je snažna porodična naša braće, podelila je pomoć u iznosu od Din 5000. No to nije ni iz daleka ono što treba Sokolstvo da žrtvuje za porodice svoje izginule braće. Zato ovim putem pozivljemo Vas, da uputite topli apel na sve naše sokolske jedinice, da se i one bilo kojim, pa makar i najmanjim iznosima sete naše bedne siroćinje. Tko brzo daje — dvostruko daje!

Zdravo!

Beograd, 27 aprila 1934 god.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

I zamen. starešine:
E. Gangl, s. r.

Tajnik:
A. Brozović, s. r.

Taksiranja sokol. molbi i predstavljanja

Svima bratskim župama!

Ministarstvo fizičkog vaspitanja naroda, aktom svojim O. br. 1940 od 17 aprila 1934 god., dostavilo nam je rešenje g. Ministra finansija br. 29111/III kojim se na osnovu 4 stava tačka 5 čl. 5 Zakona o taksama, sva oslobođenja od plaćanja takse iz T. br. 1. Taksene tarife, za molbe i predstavljanje, koje se podnose državnim ustanovama, odzima danom 30 aprila 1934 god.

Prema tome i sve sokolske ustanove nisu više oslobođene od plaćanja taksa, kako je to bilo do sada, pa se prema tome u buduću sve molbe i predstavljanje imaju propisno taksirati.

Pozivljemo Vas, da o tome izvestite sve Vaše bratske jedinice i da nam u buduću ne dostavljate ni jednu

prestavku niti molbu, koja neće biti propisno taksirana, jer ćemo takove molbe vraćati kao nerešene.

Zdravo!

Beograd, 9 maja 1934 god.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

II zamen. starešine:
D. Paunković, s. r.

Tajnik:
A. Brozović, s. r.

Učešće vojske na sokolskim priredbama

Svima bratskim župama!

Ministarstvo vojske i mornarice dostavilo je Savezu SKJ akt D. br. 7688 od 27 aprila 1934 god. koji glasi:

»U poslednje vreme često se dešava, da se pojedina društva i korporacije obraćaju svojim molbama neposredno ovom Ministarstvu, da na njihovim proslavama učestvuju delovi vojske i ratne mornarice.

Ovo Ministarstvo u načelu nema ništa protiv toga da vojska i mornarica uzme učešće na ovakvim proslavama, ali bi traženja za ovakova učestvovanja ipak trebalo ograničiti na priredbe većeg i značajnijeg obima. Inače suviše čestim odašiljanjem jedinica na ovakove proslave i svečanosti samo se remeti normalna vojnička nastava, pa i troškovi koji nastaju zbog ovakovog postupanja u nesrazmjeru su s očekivanim efektom tih proslava. Sem toga Ministarstvo vojske i mornarice drži, da se ovakove molbe imaju podnositi nadležnim putem preko Sokolskog saveza na Ministarstvo fiz. vasp. naroda. Na taj način postići će se ocena nadležnih upravnih vlasti i Sokolskog saveza, koje se tako ne mogu da obidu, a što bi se moglo desiti, kad bi se ovakove molbe rešavale bez znanja ovih. Da se u buduću ne bi ovo dešavalo, neka se izda potrebno naređenje odnosno uput, a kojim će se regulisati ovo pitanje.

Ponovno skrećemo pažnju svima bratskim župama da upute svoje br. jedinice da ne samo molbe, sadržine o kojima je reč u ovom raspisu, već u opšte nikakve molbe za bilo koje državno nadležstvo ne smeju šljati direktno mimo svoje nadležne župe, odnosno preko ove na Savez. Savez će biti prisiljen da postupi najenergичnije protiv svih onih, koji se ogreše o postojeće propise i time krnje ugled organizacije.

Zdravo!

Beograd, dne 9 maja 1934.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

II zamen. starešine:
D. Paunković, s. r.

Tajnik:
A. Brozović, s. r.

Prvi jugoslovenski protutuberkulozni kongres. Ovih dana održan je prvi jugoslovenski protutuberkulozni kongres, kojemu su učestvovali mnogi lekari iz čitave zemlje, a osobito specijalisti za plućne bolesti. Kongres je počeo svojim radom u sanatoriju Brestovac kod Zagreba, koji je najstariji sanatorij ove vrste u našoj zemlji, i koji baš ove godine slavi svoju 25 godišnjicu. Nj. Vel. Kraljicu Mariju, koja je preuzela pokroviteljstvo kongresa zastupao je san. pukovnik g. dr. Mantel. Kongres je otvorio i vodio predsednik Jugoslovenske protutuberkulozne lige g. dr. Jordan Stajić, san. general u penziji. Prilikom kongresa iznešeni su odlični referati naših najboljih stručnjaka. Kongres je svoj rad produžio u Ljubljani, gde je bila tom zgodom otvorena protutuberkulozna izložba, a zaključio je svoj rad u sanatoriju Topolšćica kod Celja, gde je tom zgodom predan upotrebi novi paviljon, koji je najmodernije uređen.

† dr. Slavko Miletić. Krajem prošlog tedna umro je u Beogradu istaknuti nacionalni i politički radnik dr. Slavko Miletić, koji je zauzimao nakon oslobođenja razna ugledna mesta. Pokojnik se rodio 10 marta 1869 u Novom Sadu kao sin poznatog narodnog buditelja i borca Svetozara Miletića, a posvetio se zvanju lekara. Već 1897, t. j. dve godine po povratku sa studija, narod ga bira za narodnog poslanika, a u tom svojstvu ostaje sve do zadnjih godina. Godine 1918 posle sloma Austro-Ugarske biran je za predsednika Vojvodanke velike skupštine, koja je 25 novembra iste godine proglasila ujedinjenje Vojvodine s Kraljevinom Srbijom.

Jubilej episkopa dr. Georgija Letića. Na Đurdevdan ove godine navršilo se 30 godina arhijerejske službe dr.

Georgija Letića, episkopa banatskog. Jubilarac rodio se 1872 u Starom Bečeju. Srednju školu studirao je u Novom Sadu i Temišvaru, dok je bogosloviju završio u Sremskim Karlovcima, a doktorirao na teološkom fakultetu u Čerovicima. Godine 1904 preuzeo je vodstvo temišvarske episkopije, koja se je nakon ujedinjenja spojila s vršačkom u banatsku. Osobito se je dr. Letić istakao za vreme rata, kada je energično branio prava svog naroda i odlučno nastupao protiv progona. Jubilarac uživa i kao odličan teolog veliko poštovanje te je redovan član Sv. Sinoda. U privatnom životu je puritanac u najplemenitijem smislu reči, a u njegovim grudima kuca zlatno srce, pa je poznat po svojim dobročinstvima. Naročitu pažnju posvećuje odgoju mladog svećeničkog naraštaja, te je po raznim bogoslovijama njegovih pitomaca, i privukao je u naše gimnazije i mnogo daka naše narodnosti iz Rumunije.

200 godišnjica Antona Janše — čuvenog učitelja pčelarstva. Dne 20 maja 1734 rodio se u selu Breznica kod Bleda Anton Janša, poznati pčelarski stručnjak koji je stekao svetski glas. U mladim godinama htio se je posvetiti slikarstvu i studirao je na akademiji u Beču. Pomoću fonda carice Marije Terezije putovao je po Nemačkoj i Italiji te bi bio svojim talentom postao možda velik slikar, da se nije posvetio pčelarstvu, za koje je već od mladih godina imao naročito veselje i interesovanje. Postao je, dakle, nakon raznih peripetija učitelj pčelarstva sa zadacima da putuje po državi i priređuje tečajeve. Napisao je i više knjiga o pčelarstvu na nemačkom jeziku. Umro je u 39 godini 1773 u Beču. Po njegovoj smrti, kada je njegov učenik i naslednik Minc-

berg izdao njegova dela u jednoj velikoj knjizi, koja je bila kasnije prevedena i na druge jezike, postao je Janša poznat u celom kulturnom svetu. Prigodom 200 godišnjice rođenja tog našeg čuvenog čoveka, o kojem je mnogo pisao i Ivann Kukuljević, priređuje čelarsko društvo u Ljubljani naročitu jubilarsku svečanost.

Kratke kulturne vesti. Na dan 6 maja poteklo je 75 godina od smrti velikog i čuvenog naučenjaka Aleksandra Humbolta, čiji je bio ogromna uticaj na razvitak svih prirodnih znanosti. Humbolt je mnogo putovao, i to po Španjolskoj, Srednjoj i Južnoj Americi, Uralu i po Sibiriji. Na ovim putovanjima sakupio je silan materijal i podatke za geologiju, astronomiju, geografiju, botaniku i t. d.

Ovih dana umro je čuveni belgijski novinar Fernand Nerej, poznat i cenjen i van granica svoje otadžbine. Svoju veliku popularnost nije postigao samo vanrednom duhovitošću, već osobito svojom ogromnom inteligencijom i nabraženošću, političkom savješnošću i velikom moralnom vrednošću. Zbog navedenih osobina, koje se odražavaju u čitavom njegovom radu u javnosti on spada u red velikih ljudi svoje nacije.

Pre 60 godina umro je u Pragu prvi značajniji kompozista Vilim Blodek, čija se opera »Kod zdenca« izvodi s velikim uspehom još i danas.

Pre sto godina, na dan 6 maja, rodio se u mestu Mnihovo Hradčiste veliki češki naučenjak i osnivač klasične filologije u Češkoj prof. Jan. Kvěčala, koji je bio više godina profesor klasične filologije na češkom univerzitetu u Pragu.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVAIČETA

Župa Mostar

ČAPLJINA. — Dana 29 apr. o. g. priredilo je naše društvo akademiju u spomen narodnih velikana Zrinjskog i Frankopana.

Ovoj nacionalnoj svečanosti prisestvovao je veliki broj članova i građanstva. Brat Hamza Fejić, učitelj, održao je predavanje, koje je na sve prisutne ostavilo dubok dojam, a zatim su izvedene ostale tačke programa vrlo dobro.

KONJIC. — Sokolsko društvo u Konjicu priredilo je dne 28 aprila o. g. akademiju u pomen Zrinjskog i Frankopana.

Akademiji su prisustvovali brojni članovi i predstavnici mesnih vlasti i raznih društava.

Program akademije bio je sledeći: »Državni himnu«, pevao je mešoviti hor Sokolskog društva. Predavanje o »Zrinjskom i Frankopanu«, održao je brat Jovan Gavrić. »Zrinjsko-Frankopanku« i »Jugoslaviju«, pevao je muški hor Sokolskog društva. Prigodnu deklamaciju o Zrinjskom i Frankopanu, deklamovao je M. Lazić, učenik nar. osn. škole. Sledio je zatim izvadak iz opere »Zrinjski« i »U boj«, koji su izveli tamburaši Sokolskog društva. — Konačno pevao je mešoviti hor slavensku himnu »Oj Slaveni«.

Sve tačke programa bile su izvedene vrlo dobro i na opšte zadovoljstvo i odobravanje slušalaca.

Nakon programa bila je igranka.

OREBIĆ. — Sokolsko društvo proslavilo je uspomenu na Zrinjskog i Frankopana ovako: uoči dana 30 aprila, akademija u velikoj dvorani opštinskog doma. Najpre je zbor omladine otpjevao državni himnu, a iza toga je brat dr. Mirko Vrsalović održao prigodno predavanje. Posle toga otpjevali su se i deklamirale neke prigodne pesme, a pre i iza akademije koncertirala je glazba Sokolskog društva iz blizine Koruće, koja se je dragovoljno odazvala pozivu mesnog Sok. društva.

Sutradan, 30-4. Sok. društvo dalo je svečane zadušnice u župskoj crkvi, kojima je prisustvovalo svekoliko članstvo i brojno pučanstvo. — Vek.

Župa Osijek

PETRIJEVCI. — U zajednici s državnim osnovnom školom proslavilo je naše Sokolsko društvo na svečan način pogibiju Petra Zrinjskog i Franje Krste Frankopana. Prigodni govor održao je starešina brat Pero Šakić, a brat Josip Dugački tumačio je značenje Ozlja-grada. Sokolić brat Josip Oberkirš deklamovao je: »Na Ozlju grad«. Brat Josip Vajtner čitao je odlomak iz Kumičićeve »Urote Zrinjskog i Frankopana« i Sokolić brat Antun

požrtvovanje i veliku ljubav u radu na prosvetnom polju. Publika je na koncu igre pozdravila s ushićenjem njihov lepi uspeh. Moralni uspeh veoma dobar, dok materijalni slabiji.

Župa Sušak - Rijeka

CRIKVENICA. — Naše Sokolsko društvo proslavilo je dan Zrinjskog i Frankopana s matinejom u opštinskoj većnici. Program je bio biran i izveden na opće zadovoljstvo prisutnih. Dvorana je bila dupkom puna. Ovih dana započele se s gradnjom novog Sokolskog doma u kojem će biti žarište kulturnog i nacionalnog rada u Crikvenici. Posle podne bio je izlet sa sokolskom decom u Vinodol gde su deca pod nadzorom svojih prednjaka i nastavnika proveli lepo u igri i pevanju čitavo popodne. Pre matineje obavio je brat starešina smotru celokupnog članstva i u kratkom govoru potaknuo ih na daljnji rad.

NOVALJA. — Sokolsko društvo Novalja priredilo je dana 22 aprila posle podne vrlo lepu i uspešnu sokolsku akademiju. Akademija se je održala u prisustvu oko 200 lica s obilnim i poučnim programom. Iza govora br. dr. Vinka Uravića, koji je prisutnima rastumačio odnos Sokolstva prema narodu, iznoseći rad Sokolstva u narodu za narod od svog osnutka do danas, kada je potrebno da Sokolstvo uzdrži i sačuva što je zdravo i svesno, a da svest narodnu širi tamo gde još ona spava, nastupila su muška deca, njih 14 na broju, u prostim vežbama određenim za okružni slet u Novalji. Vežbe su izvedene precizno, upravo vojnički, pa su naša deca bila pohvaljena oduševljenim pljeskom prisutnih. Bratu Viteziću treba priznati da je uložio mnogo truda i da ima sposobnost postupanja i sokolskog odgajanja dece. Po završenoj vežbi dece, upravo je br. društveni načelnik Anton Ham na pojedine nekoliko pitanja, kao na pr.: »Zašto si u Sokolu?«, »Kako se Sokol ponaša prema roditeljima, prema drugima« i t. d., na što su upitana deca potpunom spremnošću odgovarala, što je kod prisutnih, naročito roditelja, učinilo vrlo lepi utisak. Iza muške dece nastupilo je 9 naraštajaca u prostim vežbama za sokolski slet u Zagrebu, koje su vežbe, iako prilično teške, lako izvodili na opće zadovoljstvo i odobravanje. Budući je to i prvi nastup naših članova na spravama, niko se nije nadao tolikom napretku. Ženska deca, njih 8, izvela su skladno slikovite vežbe dnevnog rada sokolske dece određene za sokolski slet u Zagrebu. Vežbe su izazvale kod prisutnih živo interesovanje radi njihove shvatljivosti, što je razumljivo, jer simboličke vežbe prikazivanja realnog života više nego išta privlači naročito pažnju posmatrača. Uopće način postupanja i vežbanja i muške i ženske dece izazvalo je kod prisutnih oduševljenje i poverenje u sokolski odgoj. Potom vežbaju šestorica članova proste vežbe za sokolski slet u Sarajevu, koje su vežbe izvedene dobro i složeno. Kao završna tačka nastupa je ritmička vežba sestore od br. Momčilovića, koju su dobro izveli članovi prednjačkog zbora.

Ceo je program izveden u formi običnih vežbovnih časova: zbor, razbrajanje, razvrstavanje, sve se je vršilo pred očima gledalaca, čime su naša deca, naraštaj i članstvo pokazali disciplinu i okretnost duha. Naše Sokolsko društvo, koje broji 30 članova vežbača, 19 naraštajaca i 60 dece ima dobar materijal. Baš radi toga nadati se je, da će se naši redovi pojačati baš disciplinovanom i požrtvovanim radom svih vežbača. Naročito treba pohvaliti živo spremanje za ovu akademiju u doba, kad je u ovim krajevima najteži poljski rad. U junu mesecu održać se slet otkočnog okružja u Novalji i naši će Sokoli biti opet uzor discipline i požrtvovnosti koje su dle odlike najjača propaganda naše misli. Čisti prihod namenjen je putnoj blagajni za slet u Zagrebu.

Iza akademije potrajala je igranka do oko 8 sati navečer, kada su se prisutni razišli.

OMIŠALJ. — Sokolsko društvo Omišalj priredilo je uz komemoraciju Zrinjskog i Frankopana dne 29 aprila u 6 sati u veče vrlo uspešnu akademiju s biranim i opširnim programom. Uz vežbe, koje su određene za sletove Zagreb i Sarajevo, te precizno izvedene vežbala se i jedna simbolička vežba »Oslobodenje Istre«, koja je na sve prisutne učinila duboki dojam. Naši su to mališani, muški i ženski podmladak, vežbali uz frenetični aplauz tako, da se je morala i ponoviti. U poslednje vreme naše društvo pokazuje vidan napredak te se pored toga što našu sokolanu polaze i redovno vežba članstvo privukao i naraštaj kojeg do sada nismo imali. Društvo imade i pevačku sekciju u kojoj se redovno vežbavaju pesme koje su također određene za naše nastupe na skorajšnjim sletovima. Tako je i ovog puta naša sokolska mlada generacija nastupila s 2 pesme vrlo dobro uvežbane iako

KRONIKA

Kraljevski dar našeg Vladara narodu i prestonici. U nedelju 13 o. m. prilikom otvaranja šeste prolećne u-metničke izložbe u paviljonu udruženja Cvijeta Zuzorić u Beogradu izjavio je Ministar Prosvete dr. Ilija Šumenković, da je Nj. Vel. Kralj odlučio da pokloni zgradu Novog dvora za muzej umetnosti i arheologije, dok će se dvorska bašta preurediti u javan park. Ovim upravo kraljevskim darom naš uzvišeni Vladao ponovo je dokazao, da, veran tradiciji Nemanjića, ne samo živo prati kulturni život svog naroda, nego da ga i svakom zgodom pomaže, i da je najveći mecen našeg naroda.

Utvrđivanje jugoslovensko-bugar-ske uzajamnosti. Uz političko zblizenje, koje se stvorilo inicijativom našeg uzvišenog vladaoa Nj. Vel. Kralja Aleksandra i Nj. Vel. Kralja Borisa te ministara vanjskih poslova obiju bratskih zemalja, kroči i zblizenje na kulturnom, znanstvenom i gospodarskom polju, a i Sokolstvo, kao avantgarda slovenske misli, aktivno suraduje u ovoj akciji. U nizu međusobnih poseta, kojima je cilj međusobno upoznavanje i zblizenje, ovih dana dolazi k nama u posetu najstarije bugarsko pevačko društvo iz Plovdiva, koje je osnovano 1895 godine, a koje je ujedno jedno od najboljih bugarskih horova. Nastupiće u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani, gde će učestvovati na proslavi 50 godišnjice poznatog ljubljanskog hora »Slavice«, kojoj će biti pokrovitelj Nj. Vel. Kralj. Ljubljanska svečanost biće ujedno i velika slovenska manifestacija, kojoj će učestvovati i delegati iz Poljske i Česloslovačke.

je vreme kroz koje su se uvećavale bilo kratko. Pevale su se »Morje Adrijansko« i »Padajte braćo«, iako dosta teško dobro su uvećavane. Braćo, naši dragi Sokoli, ustrajte dalje na sokolskom polju radeći uz geslo »Samo napred ni koraka natrag« za veliku našu ideju.

SELCE. — Naše je društvo dostojno proslavilo dan Zrinjskog Frankopana i to: uoči samog dana t. j. u nedelju 29 aprila t. g. na veče upriličilo je sokolsku akademiju sa sledećim programom: 1) Deklamacija: »Narodnim mučenicima«. 2) Muška i ženska deca: »skupne proste vežbe«. 3) Muška deca: »proste vežbe«. 4) »Tri Jugoslavenke«, slikovita vežba. 5) Muški naraštaj: »sleetske proste vežbe — Zagreb«. 6) Ženski naraštaj: »sleetske proste vežbe — Zagreb«. 7) Članice: »sleetske proste vežbe — Zagreb«. 8) Članovi: »sleetske proste vežbe — Zagreb«. 9) »Mladi vojnici«, veseli komad.

Zadnja tačka »Mladi vojnici« — bila je odlično izvedena, a i ostale tačke programa bile su također dobro izvedene, a što je sve bilo nagradno aplauzom prisutnih. — Na akademiji je svirala sokolska glazba. Moralni i materijalni uspeh bio je dobar.

30 aprila održane su zadušnice. Posle mise bilo je predavanje u sokolskoj dvorani o značenju dana, koje je održala s. Andela Glavan, mesna učiteljica. Pored predavanja bile su dve deklamacije i to: 1) »Narodnim mučenicima Z. i F. 2) »O Ozlju grad«. Predavanju pored bb. i ss. sudelovali su i ostali meštani u dosta velikom broju.

SUSAČ. — 29 aprila održao se je drugi deo akademije sokolskog podmlatka, koji je, kao i prvi, vrlo uspeo. Opće je mišljenje da sokolske priredbe nedeljom posle podne nailaze na velik odziv kod našeg građanstva. A ko ne bi pohrleo da vidi veselje i sreću svoje dece? Samo onaj ko tu decu zaista ljubi, mogao im je posvetiti toliku pažnju, živovati toliko vremena, a bogme i žrtvica. Njihovi vredni učitelji i vode, sestre Šepićeva i Borasova, te braća Lukež, Novaković i Žagar, učinili su našoj narodnoj uzdanici iz sokolane najmilije stecište, u kojem se zabavom, igrom i vežbom vaspitavaju da postanu valjani Sokoli, što znači u svakom pogledu vrlo građani, rodoljubi i plemeniti ljudi. A te drage sokolske dece ima toliko, da je sokolska dvorana zaista premalena za same njih, a gde su još gledaoci i ostalo članstvo, koje se kod sličnih priredbi natisne u našu sokolanu.

Sve su tačke nedeljnog programa izvedene na opće zadovoljstvo i udivljenje, pa ne zna se ko je bio zadovoljniji i srećniji, deca, njihovi vode ili roditelji. Hvala vodama i učiteljima, hvala našem Sokolskom društvu, što ne prestano drži živu sokolsku i narodnu svest u našem gradu, te nam tako našu decu otima ulici i lošim uticajima.

VRBNIK. — U pomen Zrinjskog i Frankopana priredilo je naše Sokolsko društvo 29-IV vrlo uspešnu akademiju.

Prigodno predavanje održao je brat prosvetar A. Sverko. Dojam predavanja su nadopunili naši diletanti Sokoli s Frajdendrjohovim igrokazom

»Na Ozlju gradu«. Iza toga su sledile vežbe braće članova i naraštajaca, koje su izveli vrlo dobro, a tamburasi otisnuli su nekoliko komada i pokazali da i u tome dobro napreduju.

Sestre Stašić deklamirale su s mnogo osećaja dve prigodne deklamacije. Proslava je bila dobro posećena ne samo od strane Sokola nego i ostalog građanstva.

Priredba potpuno je uspešna moralno i materijalno.

Župa Šibenik - Zadar

BIOGRAD N/M. — Dana 30 aprila t. g. na obilježnicu pogibije Petra Zrinjskog i Franje Krste Frankopana priredilo je ovo društvo na veče u društvenom domu komemoraciju pogibije ovih narodnih velikana. Učiteljica sestra Frankini održala je predavanje, a mali brat Milan Strpić recitovao je jednu prigodnu deklamaciju. Prisutno je bilo 40 članova te nešto naraštaja i dece.

MURTER. — Proslava obilježnice smrti Zrinjskog i Frankopana održana je svečano u zajednici s ovamošnjom Jugoslovenskom čitaonicom. Nakon pomena u crkvi bilo je predavanje o važnosti dana. Predavanju, osim članova Sokola i Čitaonice, prisustvovao je lepi broj nečlanova seljaka i seljakinja, koji su prisustvovali predavanjima.

MANDALINA. — Na 29 aprila ove god. priredila su Sokolska društva Šibenik i Mandalina sudelovanjem ostalih prosvetnih i nacionalnih društava svečane zadušnice Petru Zrinjskomu i Franju Krstu Frankopanu u crkvi Gospe van Grada. Sv. misu je prikazao u narodnom jeziku br. prof. J. Gršković. Društvo Kolo otpelo je molitvu. Povorka sa Sokolima i narodom obišla je gradom predvođena sokolskom glazbom. U 10 sati održao je profesor J. Batinić u Sokolu vrlo lepo predavanje o Zrinjskomu i Frankopanu.

U 11 sati povratilo se Sokolsko društvo Mandalina motornom lađom u Mandalinu pod svojim starim barjakom. Ovom pomeni i povorci sudelovala su od mandalinskog Sokola 42 člana u odelu i 6 članica, te 15 u civilu.

MANDALINA. — Kancelarija Nj. Vel. Kralja javlja preko br. Saveza, da je Nj. Vel. Kralj Aleksandar blagoizvolio odobriti da se Naslednik Prestola, Nj. Vis. Prestolonaslednik Petar, primi kumstva zastave Sokolskog društva Mandalina. Ova pažnja, koju je Nj. Vel. Kralj blagoizvolio iskazati Sok. društvu Mandalina i počastilo ga, pobudilo je najveće zadovoljstvo, duboku zahvalnost i postojanu vernost i privrženost svih članova mandalinskog Sokola i seljana prema uzvišenom Kraljevskom Domu.

Proslava 30 godina opstanka Sokolskog društva Mandalina i blagoslov novog društvenog barjaka bila je određena za 20-V ove god. Budući je br. župa odredila, da se ovogodišnji župski slet održi u Mandalini, ovaj se slet spojio s proslavom 30 god. i blagoslova barjaka mandalinskog Sokola. Ova zajednička svečanost biće u Mandalini na 3 juna ove godine.

Ovog dana jutrom rano u 4 sata biće natecanja u lakoj atletici, od 7 do

8 doček gostiju, u 9 zajedničke kušnje vežaba, a u 11 povorka. Posle podne je u 16 blagoslov barjaka Sokolskog društva Mandalina, u 17 župska javna vežba i razni nastupi, a u 20 akademija mandalinskog Sokola.

ROGOZNICA. — Ovo Sokolsko društvo priredilo je izlet u obilježnicu mesta Sapina-Dosa sa svim svojim kategorijama, na čelu sa Sokolskom glazbom, namerom da u dotičnom mestu osnuje Sokolsku četv. Izlet je vrlo uspeo. Sakupljeni seljaci saslušali su govor brata Antuna Nakića i oduševljeno prešli u sokolske redove. Starešinom čete izabran je Erecović B. Posle toga Sokolsko društvo izvelo je javnu vežbu pri kojoj je sudelovao i veliki broj seljaka iz drugih mesta. Ova lepa manifestacija sokolske misli svršila se klicanjem Nj. Vel. Kralju Aleksandru i Sokolstvu.

Društvo je završilo pozorišnu sezonu s vrlo uspešnom izvedbom »Baruna Franja Trenka«. Pretstava je imala moralan i materijalan uspeh i ostavila vrlo lepi utisak na prisutne gledaoce.

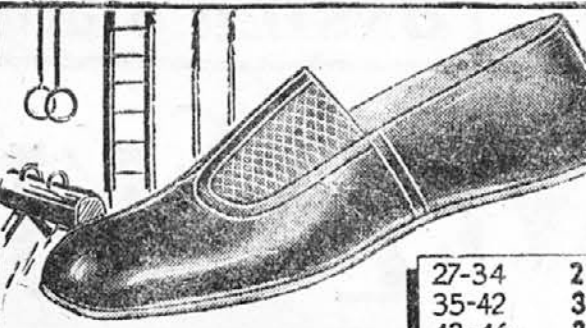
Društvo je na svečan način proslavilo pogibiju Zrinjskog i Frankopana održavši dečju akademiju kojoj je prisustvovao veliki broj seljaka.

Župa Tuzla

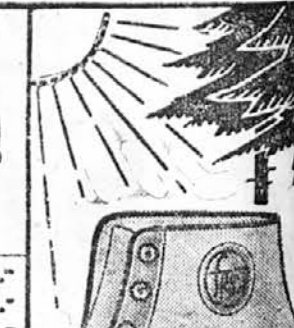
BOS. BROD. — Naše društvo u zajednici s Hrvatskim kulturnim društvom »Napredak« ženskom i muškom podružnicom u Bosan. Brodu priredilo je na dan 29 aprila o. g. svečanu akademiju na spomen tragične smrti Petra Zrinjskog i Krste Frankopana sa sledećim programom: 1) Otvorenje akademije: Ivan Mrgan, pretsednik muške podružnice Napredka. 2) »Nikola Šubić Zrinjski« (odlomci iz opere od I. Zajca), izvodi Glazbeni zbor željezničara iz Bosan. Broda. 3) »Slava njima« od J. Sigovčić-a, peva Hrvatsko pjevačko društvo »Martić« 4) »Na Ozlju gradu« od A. Senoa, deklamirao Sokolić. 5) »Urota Zrinjsko-Frankopanska« govori dr. Martin Prelog, starešina Sokolskog društva. 6) »Novo pokolenje« od A. Šantić-a, deklamirala Sokolić. 7) »Vijenac Jugoslov. napjeva« od Čizeka; svirao Glazbeni zbor željeznič. 8) »Zrinjsko - Frankopanska« od I. Zajca; pevalo Hrvatsko pjev. društvo »Martić«. Akademiji, koja je odlično uspešna, prisustvovali su predstavnici vlasti, gradske opštine, predstavnici ostalih kulturnih i humanih društava Bosan. Broda kao i brojno građanstvo.

I svečanim zadušnicama, koje su održane na dan 30 aprila u 7 sati jutro prisustvovali su predstavnici vlasti i mnogobrojno građanstvo Bosan. Broda.

BOS. BROD. — Naše društvo priredilo je u zadnje vreme dva veoma uspešna predavanja. O »Sokolskoj ideologiji« predavao je brat dr. Ivo Jelavić, starešina bratskog Sokolskog društva iz Slav. Broda, a brat prof. T. Ilić iz Slav. Broda o »Savremenim nacionalnim zadacima Sokolstva«. Predavanja su za naše prilike dobro posećena od strane članstva pa i ostalih viđenijih građana Bos. Broda. Braću predavače je pre predavanja pozdravio i prisutnim predstavio prosvetar našega društva brat L. Filipić.

27-34	29.-
35-42	35.-
43-46	39.-

27-34	35.-
35-38	39.-
39-46	49.-

ZA SPORT
v telovadnicah čevlji s kromovim podplatom. Za izlete in igre v prirodi naše »Sportke« iz platna z gumijastim podplatom.

Rata

Nave sokolske knjige

U našoj nakladi izašle su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Pripovetke za sokolsku decu i naraštaj (sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski. — Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vadiateljske izpite (sa slikama). — Cena 18 Din

Schmidt - Pichler:

Fiziologija telesnog vežbanja (sa slikama). — Cena 35 Din

Šulce:

Sokolski sustav telovežbe, drugo izdanje. — Cena 55 Din

U štampi: Dr. Vaniček - Drenik: Baton i boks

Jugoslavenska Sokolska Matica
LJUBLJANA, NARODNI DOM

Telefon 25-43 • Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Sokoli i Sokolice!

Nabavljajte svečane i vježbače potrepštine za **sletove**, uz najjeftinije dnevne cijene kod brata **G. HORVATEK**, dobavljača Saveza S. K. J.

Zagreb, Frankopanska ulica 9

Kuća za izdati

Na ljetovalištu Pale kod Sarajeva izdaje se odmah kuća sa 8 soba, 3 sepa- ra i jednom velikom salom u koju se može smestiti do 90 osoba. Kuća je na vrlo lepom i vidnom mestu sa prirodnim parkom od erog- rice i drugog lišnatog drveća u blizini stanice Pale. Kuća je podesna i za sva- riste ljeti i zimi, naročito za turiste i skijake. Uplatiti kod predstavnika opštine Pale.

119-2

KLIJEJE
vseh vrst no- fotografijah ali risbah i sva druge stvari
KLIJARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. SUŠAK

Redovita parobrodna služba u svim pravcima jugoslovenskog primorja i Jadranskog Mora, za Dalmaciju, Albaniju i Grčku

JEVITINA TURISTIČKA PUTOVANJA
10-11 dana za Dalmaciju i Grčku
6 dana za Dalmaciju

Uključiv hranu i krevet na brodu udobni putnički parobrodi — dobra kuhinja — prvoklasna podvorb

Tražite prospekte!

Lpute daje Jadranska plovidba u Sušaku, sve njezine agencije i svi veći putnički uredi u tu- i inozemstvu

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvor- nica šolskih zvezkov. Knjigovoznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU
Tyrševa ulica šte. 44

UČITELJSKA TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

113-30

Oglašujte u Sokol. glasniku!

Braćo, sestre!

Sve sokolske potrepštine za javne i svečane nastupe dobijete najjeftinije i najsolidnije kod bratske radnje

BRANKO PALČIĆ

glavni dobavljač Saveza S. K. J.

CENTRALA: Zagreb, Kraljice Marije ulica 6

FILIJALA: Beograd, Balkanska 24

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u Sokolskom glasniku!

Izlažem na ljubljanskom velesejmu

KR. DVORSKI DOBAVLJAČ

Prva jugoslavenska industrija športskih potrepština

M. DRUCKER

ZAGREB
ILICA 39

BEOGRAD
Pasaž Akademije
Nauka

Izšao je novi cjenik sokolskih potrepština sa rasporedom utakmica za laku atletiku.

ZATRAŽITE HITNO!

